

Viite: Nieminen Sarita VNK adoptiolautakunnan puheenjohtaja Irene Pärssinen-Hentulalle osoitettu sähköposti 9.8.2023 koskien adoptoiduille aikuisille osoitettua lausuntopyyntöä kirjallisesta kuulemisesta hallituksen tiedonanto

Aikuisten adoptoitujen lausunto yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä annettavan tiedonannon valmistelun työryhmälle

Kiitämme mahdollisuudesta lausua asiassa.

Kansainvälisesti adoptoidut tarkastelevat asioita sekä suomalaisuuden että ulkomaalaistaustaisuuden näkökulmasta; maahanmuutto, muut maahanmuuttajaryhmät, rasismi tai toiseuteen liittyvät kysymykset. Käymme jatkuvaa vuoropuhelua eri elämän osa-alueilla suomalaisuudesta ja siitä, mikä on meidän kotimaamme. Opimme eri-ikäisinä Suomeen tullessamme katsomaan ympärillä olevaa maailmaa kahdesta eri suunnasta. Näkökulmamme rasismista ja yhdenvertaisuudesta käytävään keskusteluun sisältää sekä kaikille adoptoiduille että muille maahanmuuttajaryhmille tuttuja kokemuksia.

Pääviestimme on (kysymys 3), että adoptoituja tulee ottaa mukaan erilaisten yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämiseen tähtäävien toimien valmisteluun ja kehittämistyöhön. Adoptoiduilla on aivan erityinen ja keskustelun kannalta hyödyllinen näkökulma aiheeseen. Joukostamme olisi mahdollista löytää heitä, joilla on halua ja valmiuksia toimia rasisminvastaisessa työssä sillanrakentajina ja sovittelijoina.

Kysymys 1

Pidämme Yhdenvertainen Suomi -ohjelmassa yhtenä keskeisenä tavoitteena tietoisuuden kasvattamista rasismista ja sen eri muodoista (tavoite 4). Arvojen ja asenteiden muutostyö vaatii pitkäjänteistä, vuorovaikutteista ja pedagogista lähestymistä. Rasisminvastaisessa työssä tulisi keskusteluun lähteä ihmisiä yhdistävistä ja samankaltaisista asioista ja luoda ”tuttuutta”. Tätä kautta on helpompaa lähteä keskustelemaan itselle vieraammista asioista, eroavaisuuksista ja erityisyyksistä. Tietoisuutta rasismista ja sen eri muodoista tulee kasvattaa laajasti yhteiskunnassamme, myös kansainvälisen adoption kentällä.

Tärkeitä tavoitteita ovat myös hyvien väestösuhteiden politiikan kehittäminen ja turvallisen arjen varmistaminen kaikille (tavoite 5). Olisi erittäin tärkeää, että rasisminvastaista koulutusta laajennetaan niille ryhmille, joihin rasismi kohdistuu. Akateeminen puhe ei saisi eriyttää aiheen käsittelyä.

Kehittämistyötä olisi tärkeää tehdä tietoon perustuen varmistamalla jatkuva rasismiin liittyvä tutkimus (tavoite 8). Myös tutkimuksen kautta kaikilla tulee olla mahdollisuus osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja toivomme kansainvälisesti adoptoitujen huomioimista tutkimuksissa.

Kysymys 2

Yhdenvertainen Suomi -ohjelman toimenpiteistä pidämme erityisen keskeisinä uusien keinojen kehittämistä vähemmistönuorten osallistumisen edistämiseksi ihmisoikeusvelvoitteiden täytäntöönpanon valvonnassa (kohta 18). Eri-ikäisten adoptoitujen kannalta on tärkeää erityisesti varhaiskasvatus-, opetus ja sote-sektoreiden vahvistaminen antirasismien kysymyksistä (kohdat 17, 44, 45, 46). Nämä palvelut koskevat suoraan kaikkia ja myös adoptoituja ja heidän perheitään.

Pidämme hyvänä, että rahoitusta on ohjattu rasisminvastaisen materiaalin julkaisemiseen. Rasisminvastainen työ ei saa jäädä materiaalien julkaisemisen tasolle, vaan monipuolista työtä tulee tehdä eri tasoilla.

Jatkoa ajatellen (kysymys 3) tulee huomioida, että arvojen ja asenteiden muutostyö vaatii pitkäjänteistä, vuorovaikutteista ja pedagogista lähestymistä. Kaikessa rasisminvastaisessa työssä tulee painottaa ihmisten samankaltaisuutta eikä eroja.

Helsingissä 11.8.2023

Anu-Rohima Mylläri

Parvathi Willberg